

„Savršeni tip Katoličke Akcije“

OSNOVNE CRTE ŽOSIZMA*

Svojim bih današnjim govorom htio pojačati bratsku suradnju svećenika i laika. Ta suradnja mora učvrstiti svjetsku frontu Katoličke Akcije u njenoj borbi protiv ateizmu i novopoganstvu, koji ugrožavaju kršćansku civilizaciju.

Sv. je Otac nazvao J.O.C.¹ »autentičnom formom, savršenim tipom K.A.«

Prije svega ću vam jednostavnim riječima prikazati karakteristične, bitne oznake J.O.C.-a, da onda zajedno ispitamo, mogu li se ove karakteristične osobine primijeniti na prilike drugih srednjo-evropskih zemalja.

Ponajprije moramo biti uvjereni da u organizaciji, radu, odgoju i metodi J.O.C.-a — kao i K.A. uopće — *nema ništa svojevoljnoga*.

U J.O.C.-u je sve: Organizacija, rad, odgoj, metoda i zadaća laika i duhovnika² udešena prema zahtjevima one zadaće, koja

---

* Od 2-5. I. 1938. bio je u Beču prvi međunarodni sastanak duhovnika iz Srednje Evrope koji se bave radničkim problemom, da neposredno iz ustiju samog kanonika Cardijna čuju, što je autentični žosizam i koje su mogućnosti njegovoj realizaciji u zemljama Srednje Evrope, gdje većina radničkih problema — i s katoličke strane — još nije ni počela dobivati svoje primjereno rješenje.

Kad je naš urednik prvi puta u žosističkoj centrali govorio o potrebi tog sastanka s dr. Singerom iz Linza — mislilo se isprva na uži sastanak od katolikovih 15-20 svećenika: došlo ih je 160 — iz Austrije, Čehoslovačke, Mađarske, Slovenije, Hrvatske i Poljske.

Kanonik Cardijn je odmah na licu mjesta našem uredniku ustupio svoje osnovno predavanje o žosizmu: radi pomanjkanja prostora donosimo ga istom u ovom broju. — *Nap. Ur.*

¹ Joc = Jeunesse ouvrière chrétienne, kršćanska radnička mladost.

² U njemačkom tekstu stoji Präses, jer je taj izraz udomaćen u austrijskim krugovima; Francuzi i Belgijanci upotrebljavaju za assistente ecclesiastico — svoj ustavljeni izraz *l' aumônier*, mi mirne duše možemo ostati kod našeg lijepog izraza duhovnik: ime je sporedno, glavno je da se ispravno shvati stvar. — *Nap. Ur.*

je u svim zemljama postavljena našoj Crkvi. To je zadaća, o kojoj ovisi budućnost čitavog redovničkog staleža, odnosno jednog dijela ljudskog društva, a nazivamo je zadaćom kršćanske radničke omladine.

KAKO SE POSTAVLJA PROBLEM

Po svemu svijetu ostavlja na tisuće dječaka i djevojčica u 12., 13., 14. i 15. godini školu da započne život rada. Ovi najmlađi pretstavljaju budući radnički stalež. Već sada prelazeći od škole na rad nalaze se tisuće od njih pred životnim pitanjima, potrebama, poteškoćama i opasnostima, koje onda utječu na njihovu vremenitu i vječnu sudbinu. To su pitanja i potrebe koje zahvaćaju ne samo njihov vjerski, čudoredni, duševni, tjelesni i čuvstveni život, već i građanski, socijalni, stručni pa i obiteljski.

U svim tim pitanjima, potrebama i poteškoćama nema ništa vanjskog ni svojevoljnog, jer one ne izlaze iz zle namjere bilo mladih radnika, njihovih roditelja ili koga drugoga, već iz njihove dobi, iz prilika njihovog svakidanjeg života, iz sredine u kojoj žive i rade, iz prilika čitave radničke omladine. Ali ova pitanja, potrebe, poteškoće i opasnosti imaju presudni uticaj na masu radničke omladine t. j. na budući radnički stalež i to zato, jer su glavni sadržaj njihovog svakidanjeg i običnog života.

Priznajemo da je taj utjecaj bio nepovoljan i koban u Francuskoj, Belgiji i drugim zemljama, u kojima smo to ispitivali. Ogromni je dio mladih radnika i radnica u dobi od 14 - 25 godina živio i živi u vjerskoj, čudorednoj, duševnoj i socijalnoj bijedi, koja sramoti i baca ljagu na našu modernu civilizaciju. Za većinu je upravo ta bijeda bila uzrokom vječne i vremenite propasti. Ona se očituje i u riječima, koje smo toliko puta slušali: Drugačije ne ide. Ta mi smo samo radnici i radnice. Mi moramo upadati u smrtni grijeh i u njemu živjeti.

Ali mi ih ne smijemo osuditi. Da smo na njihovom mjestu, možda bismo još i dublje pali. Njihov pad i degradacija izlazi iz njihove zapuštenosti, osamljenosti i siromaštva. Nije im bilo moguće da se moralno opru i sami spase.

A I ONI SU POZVANI ZA VJEČNI CILJ

A ipak vjerujemo, da su *svi* ovi mladi radnici i *sva* ove mlade radnice od Boga samoga pozvani na divni Božanski život, koji je *jedina* svrha, *jedini* cilj njihovog vječnog i vremenitog života.

»Nisu oni ni životinje, ni strojevi, ni robovi, već djeca Božja, suradnici Božji, baštinici Njegovi.« No ne počinje ovo božansko određenje tek iza smrti, već počinje i razvija se u raznim prilikama ovozemnog života. Oni su pozvani na svetost, apostolat, možda i svećeništvo i na redovnički život. Pozvani su danas kao mladi radnici i pripadnici radničkih obitelji, sutra kao osnivači novih radničkih obitelji, kao ocevi i majke nove djece Božje, novih članova mističnog tijela Kristova. Već ovdje na zemlji moraju oni kao mladi radnici apostolski djelovati u svojoj obitelji, svome zvanju i svom dnevnom životu. To je apostolat u kojem ih nitko ne može zamijeniti, apostolat kojim Crkva treba da izvrši svoju otkupiteljsku misiju.

Ali je zlo u tome, što se sukobljuje vjera i njihov konkretni život. S jedne je strane božanski poziv koji treba da ostvare po svom životu, u svom životu i za svoj život, a s druge ih strane sami uslovi ovog života udaljuju od božanskog poziva i čine ga neostvarivim. Ovaj je sukob uništio vremenitu, a možda i vječnu sreću velikog broja radničke omladine. On je udaljuje od Crkve, on je izlaže lažnim mistikama novopoganstvu i modernom ateizmu.

JEDINO RADNICI MOGU DA RIJEŠE TAJ OSNOVNI RADNIČKI PROBLEM

Shvaćanje, da *jedino radnička omladina* može ukloniti ovu kobnu opreku, udara temelje žosizmu. Radnička omladina sama, žrtva ove opreke, mora postati pobjednicom. Te opreke mora nestati, a nestat će je po samim radnicima.

U spasavanju i posvećenju pojedinih radničkih duša ne može radnika nitko zamijeniti, kao što ih nitko ne može zamijeniti ni u njihovu duhovnom, ćudorednom, staleškom, građanskom i ćitavom životu uopće. Ne mogu ih zamijeniti ni roditelji, ni učitelji, ni poslodavci, ni javna vlast, kao ni Papa, ni Biskupi ni svećenik ni redovnik. Nitko ne može zauzeti njihovo mjesto, nitko mjesto njih riješiti pitanje, koje se među njima i po njima na njih stavlja.

Nitko ih ne može zamijeniti, ali je *dužnost* svakoga da im u svom djelokrugu *pomogne*. Svi moramo s njima surađivati da se odstrane zapreke, da se pokažu potrebna sredstva, kojima će ih se podići u ovom životu, a spasiti za vječnost.

APOSTOLI RADNIKA BIT ĆE SAMI RADNICI

Postoji samo jedno uspješno sredstvo, sredstvo koje je Providnost odredila, a to je: »*Prvim neposrednim apostolima radničke omladine bit će sami mladi radnici.*«

Evo, zato je potrebna organizacija radničke omladine. Organizacija, koja će je oteti njenoj zapuštenosti, osamljenosti, nemoci i slabosti. Organizacija, koja će je sakupljati, odgajati je i pomagati joj. Ova će organizacija pokazati mladim radnicima, poučiti ih i omogućiti mladim radnicima, poučiti ih i omogućiti im rekristijanizaciju *čitavog njihova života, njihove sredine, čitave mase radničke omladine* kako to traži njihovo zvanje i božanski plan.

A ja odmah dodajem da to ne može biti makakvo udruženje s bilo kakvim ciljem i bilo kakvim sredstvima, već organizacija radničke omladine, koja će se međusobno i za sebe i po sebi vježbati i potpomagati da kristijanizira svoj vlastiti i čitav život, svoju vlastitu i čitavu sredinu, da kristijanizira život i sredinu radničke mase.

Prema tome mora ta organizacija istovremeno i nerazdijelivo biti:

- a) škola
- b) pomoćnica
- c) predstavnica laičkog apostolata u životu, sredini i masi radničke omladine.

a) *Praktična je to škola*, u kojoj se uče mladi radnici promatrati i suditi, u kojoj se privikavaju provoditi u život apostolsku vrijednost svog čitavog života u svim njegovim pojavama. Nije to teoretska škola, već škola, u kojoj se oni sami odgajaju i sami vježbaju. To je školovanje vrlo aktivno. Ono anketama oštri socijalni duh, socijalno shvaćanje i socijalno vladanje. Ove ankete djeluju više, nego li sve pouke i predavanja, kod kojih slušaoci ostaju pasivni. To ih školovanje oduševljava, ono im otkriva ljepotu i veličinu njihovog jednostavnog radničkog života. Ovo školovanje daje njihovom čitavom životu nedjeljivo jedinstvo, iz temelja njihov dosadanji život mijenja i pretvara ga u laičko svećenstvo i laički apostolat. Plodovi ovog školovanja zadivljuju sve one, koji ih poznaju.

b) *Ta je organizacija pomoćnica radničke omladine* po svojim praktičnim i metodičkim *pomoćnim odsjecima* koji radničkoj omladini pomažu u svim njenim životnim potrebama i podupiru je da napor i nastojanje mladih radnika odgovara njihovoj dobi i mogućnosti. Ovi se pomoćni odsjeci brinu za sva područja njihova života. Brinu se ne samo za njihov duhovni, čudoredni, duševni i službeni život, već i za oporavak.

c) *Ta organizacija ima biti predstavnica radničke omladine*. Ona poduzima u njeno ime korake, potražuje, utječe na javno mišljenje, stvara potrebne i povoljne uvjete da se radnička omladina potpuno podigne.

Na taj način ima organizacija sve preduvjete, da privuče i oduševi radničku omladinu i radničke obitelji. Ona im ulijeva povjerenje. Ona je toliko jaka da može utjecati na sredinu, roditelje i radnički stalež, na javno mišljenje i privatne ustanove. Ona može ucijepiti radničkoj omladini duh žrtve, bez kojeg nema ni duhovnog ni moralnog preporoda.

NARAV ORGANIZACIJE

Ova organizacija radničke omladine mora imati potrebni auktoritet i moć i zato mora biti *u prvom redu samostalna*.*

a) da je *samostalna*, znači da je sama *radnička omladina vodi, širi, diže, ostvaruje i plaća*. Njezina struktura, nauka, vodstvo, njene službe i pothvati *moraju odgovarati pojedinom mjestu, kraju i narodu*, jer se ovdje radi o pokretu radničke omladine, za koji ona sama snosi odgovornost. To je slobodna organizacija, koja nije nametnuta ni od države ni od Crkve. *Što više pripada radničkoj omladini, to će joj i više odgovarati*. Što više poznaje potrebe i nastojanja mladih radnika, to će više govoriti njihovim jezikom i ostvariti njihov ideal. Tad će se i uspješnije boriti protiv lažnim mistikama novopoganstvu i ateizmu, a za Crkvu, narod i svoj radnički stalež.

b) ona mora biti *nacionalna* u svojoj strukturi, svome vodstvu i životu, nacionalna u svom radu, službi i ostvarivanju, jer samo tako može riješiti sva pitanja radničke omladine, svladati sve njene poteškoće i svaku njenu potrebu.

Pokrajinska su okružja i mjesna društva tijesno povezana sa Centralom, i međusobno jedna u druga usko ukopčana.

Kako ta organizacija mora utjecati na sva područja laičkog života radničke omladine, to se mora, *koliko više može, uživiti u prilike, običaje i uredbe one zemlje u kojoj se nalazi*.

c) Premda je *nacionalna ipak će obuhvatiti čitav svijet*, jer stvara sa svim sestrinskim organizacijama sviju zemalja, naroda i rasa svjetsku frontu Katoličke Akcije, koja hoće oteti omladinu iz svih zabluda i pogibli, koja hoće novu omladinu za novi svijet. Pozitivno i mirno osvajanje, a ne samo skup — negacija.

---

* Ta je samostalnost dakako nimalo ne priječi da bude organski ukopčana u ostale omladinske organizacije: dačke, seljačke, mornarske i građanske; stanovita samostalnost joj je potrebna — kao uostalom i ostalima — da uzmože izvršiti svoju specifičnu misiju kod radništva i primijeniti specifične metode sredine, koju obrađuje.

d) *Ta je organizacija hijerarhijska, jer se u svemu bezuvjetno podlaže hijerarhiji.* Ona je javna i službena institucija opuno-moćna od Ordinarija, ona sudjeluje u Crkvi kod hijerarhijskog apostolata, sudjeluje *pod vodstvom, kontrolom i auktoritetom Crkve.*

Iz svega slijedi da ova organizacija radničke omladine nije ni politička stranka, ni sindikat, ni privatno udruženje sa specijalnim ili ličnim ciljem. Ona je oblik laikata Katoličke Akcije, koji se prilagođuje problemima radničke omladine. Ona je prema riječima sv. Oca autentična forma, savršeni tip Katoličke Akcije.

J. O. C. hoće samo ovu organizaciju u svim zemljama, u kojima je crkvena vlast odobri.

MASA I ELITA

J. O. C. je po svom određenju, strukturi i cilju *organizacija za masu.* Ona hoće na masu djelovati, osvojiti je, preobraziti njen život, rekristijanizirati je, pomoći njenoj bijedi. J.O.C. hoće utjecati na masu, djelovati u njoj, u sredini u kojoj masa živi i radi. Prema tome se J.O.C. ne udaljuje, ne dijeli od mase. J.O.C. ne djeluje u zatvornim prostorijama, umjetno stvorenoj sredini, ona ne stvara stranački duh.

Tri su bitne oznake J.O.C.-a: život — sredina — masa.

Premda je J.O.C. organizacija mase, ipak je i organizacija elite. Ona je škola, koja odgaja za najveće zahtjeve, za savršenost duhovnog, ćudorednog i apostolskog života.

Apostolat u masi jest težak i opasan. On traži dugi i solidni odgoj. Odgoj koji će učiniti mlade radnike jakima da odolijevaju svim napastima, zavodjenju, svim progonima, a napose pak svim neuspjesima i razočaranjima.

Ali još jednom naglašujem da ova elita ne smije biti daleko od mase, ili izvan nje, ne smije joj biti tuđa ili čak neprijateljski prema njoj raspoložena. Ona pripada masi kao kvasac tijestu, so hrani.

J.O.C. mora biti škola za vođe, škola za elitu. Mora to biti po svojoj *čitavoj* organizaciji, *čitavom* svom radu, *čitavim* svojim odgojem.

MJESNA, POKRAJINSKA, NACIONALNA ŠKOLA

Jasno je da i J.O.C. ima u odgoju svojih vođa svoja vlastita sredstva i metode. Ona odgaja *lokalno* pionirskim sastancima, općim sastancima i odborskim sjednicama; odgaja *regionalno* okružnim vijećima, okružnim tečajevima, duhovnom obnovom, duh. vježbama; *nacionalno* odgaja po generalnom vijeću i općim tečajevima.

No svi ovi sastanci, sve edicije samo su počeci, samo pripreve za pravi odgoj vođa: koji stoji u tome da se na članove, na mlade radnike, napose na masu radničke omladine djeluje čitavom organizacijom i djelatnošću J.O.C.-a, naročito u čitavom konkretnom životu mladog radnika i njegove sredine.

Vođa, pionir, apostol, djeluje više svojom ličnošću, nego li radom. On je vođa više po svojim mislima, osjećajima i životom, nego li riječima, vršenjem službe, svim organizacijskim častima, sastancima daleko od života i mase.

Život J.O.C.-a ovisi o vođama i pionirima. Oni upravljaju sa svom odgovornošću, čitavim autoritetom, svakom inicijativom. J.O.C. vrijedi samo u pojedinom mjestu ili čitavoj zemlji onoliko, koliko vrijede njeni vođe i pioniri.

Referenti pojedinih pomoćnih odsjeka rade u društvima, tvornici, kasarni i radničkoj četvrti. Postoje referenti za prodaju novina, za sindikalnu propagandu, financije i organizaciju radničkog slobodnog vremena. Odgoj vođa, pionira, referenata nužni je uvjet žosističkog apostolata. Oni se odgajaju samo u pokretu i po pokretu, a ne pored njega, u nekom kljajalištu. Svi referenti pojedinog mjesta, pokrajine i naroda sačinjavaju generalštab jedinog i velikog J.O.C.-a. On ih međusobno veže pravim drugarstvom, velikim vrhunaravnim prijateljstvom i plemenitim žarom, što se dirljivo očituje za vrijeme tečajeva, kongresa i velikih svečanosti J.O.C.-a.

ULOGA DUHOVNIKA

Samo je po sebi razumljivo, da duhovnik J.O.C.-a nije poglavar, vođa ni pionir laika, on ne vrši njihov apostolat. Niti on može laike nadomjestiti, niti ih smije kočiti.

Ova je opaska potrebna. Ona je preduvjet prave Katoličke Akcije. Mi često govorimo svojoj braći svećenicima: Na vratima tvornice, radionice i ureda stoji natpis »Ulaz zabranjen.« Potrebno je da ovdje imamo misionare, apostole i osvajače.

Laici se moraju u J.O.C.-u svoga mjesta, kraja i zemlje naučiti i izvježbati, da onda ovdje govore i rade, da utječu na svoje drugove, za njih da znače auktoritet, da se ne ustručavaju kompromitirati se, jednom riječi da se pokažu apostolima.

Nikad neće Crkva imati laičke apostole, nikad neće osvojiti laički život, sredinu i masu, ne odgoji li za vodstvo K. A. vođe pionire, apostole.

Iz toga slijedi da svećenik ne posjeduje svu odgovornost, sav auktoritet, svu inicijativu. To onda ne bi bila K. A. — Katol. je Akcija škola, služba, zastupnica, koja laičina povjerala pravi, stvarni auktoritet, funkciju, mandat. Ona neće titula ni sjaja, već stvarnost.

Ali na svećenika ne spada samo duhovni, samo vjerski odgoj kao vjeronauk i duhovno vodstvo, već on stoji na svakom stepenu nacionalne, regionalne i lokalne organizacije: on zastupa hijerarhiju. On daje čitavoj organizaciji, čitavom pokretu biljeg K. A. On je za taj biljeg, za taj duh odgovoran. On mora čitavu organizaciju, čitav pokret, sav odgoj nadzirati, kako to hijerarhija kod osnutka organizacije propisuje. Ništa, što se tiče organizacije, ne smije mu izbjegli, pače ni sama uprava ni financije. On ima pregled i nadzor nad svime.*

Ali kao svećenik mora napose otkrivati, buditi žosistička zvanja i svećenički djelovati kod izgradnje vođa i pionira. On zastupa osobu, milost i nauku Kristovu i kao takav je mora unositi u organizacijski i pionirski život, rad i apostolat. On je na Kristovom mjestu čuvar i potpora J.O.C-u. On će pionirima neprestano proširivati njihovo polje rada na čitavom području J.O.C-a. To je polje rada osvajanje radničke omladine u domovini i čitavome svijetu.

Kad govorimo da J. O. C. ovisi o svojim vođama, to možemo jednako kazati: *kakav svećenik, takav i vođa i takav pionir, takav J.O.C.* »*In manibus vestris sors mea*«, običavao bi reći sveti Otac, kad bi govorio o našim duhovnicima.

---

* Izvorni njemački tekst ovog značajnog mjesta glasi:

Der Priester besitzt also nicht allein die ganze Autorität, die ganze Verantwortung, die ganze Initiative. Sonst gibt es keine Katholische Aktion. Diese ist eine Schule, ein Dienst, eine Vertreterin, welche den Laien eine Autorität, eine Funktion, ein Mandat anvertraut, die wirklich, tatsächlich, unverwerflich sein müssen. Keine Titel, kein Schein; aber Wirklichkeit.

Dem Priester fällt auch nicht nur die Rolle geistlichen, doktrinalen Bildung, der eigentlichen religiösen Bildung zu, wie Religionsunterricht, geistliche Leitung.

Der Priester steht auf jeder Stufe der Organisation, der Nationalen, Regionalen und Lokalen, er ist der Vertreter der Hiérarchie. Er prägt der ganzen Organisation, der ganzen Bewegung, der ganzen Bildung der Siegel, das Zeichen der Katholischen Aktion ein. Für dieses Zeichen, für diesen Geist ist er verantwortlich; er muss die ganze Organisation, die ganze Bewegung, die ganze Bildung so wie es die kirchliche Hiérarchie bei ihrer Gründung vorgeschrieben hatt, überwachen. Nichts was die Organisation betrifft, selbst die Verwaltung und die Finanzen darf ihm entgehen. Er hat die Kontrolle und Aufsicht über das ganze.

Nikad se nije u crkv. povijesti duhovno bratstvo svećenstva tako uzvisilo kao u K. A. Svećenik će Crkvi dati laičke apostole, bez kojih je nemoguće osvojiti laički svijet. On mora nasuprot razornom laicizmu buditi i uzgajati laikat, koji će spasiti kršćansku civilizaciju.

Duhovnik K. A. ima krasnu zadaću, ali još ljepšu duhovnik J.O.C-a. Teška je to i dugotrajna zadaća koja traži mnogo strpljivosti i izdržljivosti, da odolijeva svim razočaranjima i neuspjesima, da preuzme na sebe sva odricanja. Duhovnik mora takoreći biti najmlađi među mladim radnicima, najmlađi po svojoj vjeri, svojoj nadi, svojoj ljubavi, najmlađi po oduševljenju. Svi duhovnici J.O.C-a jednodušno priznaju, da ih je organizacija silno obogatila, mnogi pače kažu da je žosizam potpuno preobrazio njihov apostolat i njihov svećenički život.

ŽOSISTIČKA REVOLUCIJA

J.O.C. otkrila radničkoj omladini vrela i bogatstvo, koje ona nikad nije slutila. Kakva je samo nastala promjena u životu vođa i pionira. Nastaju novi pogledi na rad, na ljubav, na mlade djevojke, obitelj i na život. Koje li je otkriće za njih, da njihov život i rad ima apostolsku vrijednost. Kakav li preokret nastaje u njihovim mislima, osjećajima, u čitavom njihovom životu. Većina je proživjela potpuni obrat, otkad su saznali, da njihov jednostavni radnički život posjeduje toliko vjersko i apostolsko značenje. Uistinu je to nova mladost, nastaju nova poznanstva, novi brakovi, nove obitelji, nova radnička sredina.

Utjecaj i utisak J.O.C-a na radničku omladinu i društvo tako je velik da nadmašuje sve naše nade i očekivanja.

PROTIV LAŽNIH MISTIKA

Sve to potvrđuje iskustvo. Ovdje nalazimo rješenje protiv svake lažne mistike, ateističkog komunizma, egoističnog liberalizma. Nalazimo rješenje po kome će se životu vratiti njegova božanska vrijednost, čovjeku njegov pravi božanski poziv, da mu se dade potpuni pojam o vjeri, apostolatu, koji mora po Božjem planu vršiti. Ne smije se zadovoljiti frazama i govorima već sve provesti u život. Ovo novo, pozitivno osvajalačko kršćanstvo daje ličnom, obiteljskom, socijalnom, narodnom i internacionalnom životu jedinstvo, jer ga prožima vjerskim duhom. Zato se mora laički svijet organizirati. Koji li protuotrov, koja li apologetika! Moderne zablude, koje su privukle srce, koje žedja za istinom, gube nad njim moć, kad je ono našlo ljepšu i savršeniju istinu u K. A., koja jedina prava mistika i stoga pobija i nadvisuje svaku lažnu.

NOVI SVIJET

Kakva li veselja i nade kad možemo ustvrditi, da se u ovaj odlučni čas, kad se dva svjetovna nazora o svijetu i životu sukobljuju, svjetska fronta J.O.C-a širi i produbljuje.

Živimo u vrijeme lažnih mesijanizma, kad moramo biti spremni da sve stavimo na kocku, spremni na svaki progon. Da Bog da da nam 1938. ne donose opet strahota krvavih komešanja, koja bi nam donijela nova divljaštva. J.O.C. će izvršiti ulogu, koju joj je Providnost namijenila, ili da spriječi rat, ili da na ruševinama sagradi novi svijet.

Kanonik Josip Cardijn,
osnivač međunarodnog žosizma
Bruxelles

DOKUMENTI GOVORE:

SUDIONIŠTVO U HIJERARHIJSKOM APOSTOLATU

PODREĐENOST HIJERARHIJI

»Najbitnija karakteristika jest ona koja kaže, da K.A. gubi svoj *raison d'être*, svoje pravo na opstanak, ako nije u savršenome skladu, u savršenoj podređenosti crkvenoj Hijerarhiji. Ona je zapravo, pripuštanje laikata hijerarhijskom apostolatu, koji je Božanski Spasitelj božanski ustanovio i predao hijerarhiji. Evo istine nada sve jasne (evidentne) onome, tko je navikao na evidenciju misli i umovanja.«

(Iz govora sv. Oca pitomcima Crkvenih Instituta u Rimu 14. ožujka 1935.)

»K.A. odmah bi izgubila sav svoj smisao, kad bi i za čas, makar i malo popustio ovaj bitni vez, koji je veže s apostolatom od »jučer i danas«: hijerarhijom.

(Pio XI., govor od 19. IV. 1931., katoličkim udruženjima u Rimu.)

»Sama narav i svrha K.A. traži potpunu privrženost i poslušnost Katoličkoj hijerarhiji, koja jedina ima pravo da joj povjeri mandat i daje direktive.«

(Kardinal Gasparri list 10. IV. 1929. Kardinalu Hlondu.)